

(گل - ۳۲)

داکٹر جي پائنتى کي چتائى،
پورو پو-گھٹ بندائٹ

ناسے ضلع جي ماليکانو جي
هڪ سوکاري داکٹر جي پائنتى
کي سله جي بيماريءه هر وري
هڏي هر ڦرڙي نڪري پيشي. داکٹر جي سڀني دوست
داکتون صلاح ڪري چو ڪري جي دوا ڪئي هر
فائدو ڪونه ٿيو ء چو ڳرو درد و چان دانهون ڪرط
لڳو. ڪن متون ۽ سنبڌين داکٹر کي چيو ته "سائين بابا
جي هڪ نظر سان چو ڪرو چئي پوندو. وچي اٺسو
آخوين علاج ڪواو." ان نئي ماتا پئا چو ڪري کي شوديءه
ولئي آيا ء بالڪ کي با باجن جي چونن تي ليئائي عرض
ڪيائون ته "اوہان جو "سنڪت موچن" نالو بدی
اوہان جي شرط هر آيا آهيون. ڪرپا ڪري جمن و ٻيو
تشن بالڪ کي حيائى بخشيو. اسان کي اوہان جو نئي
آسو آهي."

ديالو با باجن کين ذيوج ذيشي چيو ته "جيڪو به هن
دئارڪا مائي مسجد جي ڏاڪط تي چرهي ايندو تنهن
کي حيائىءه ٻو لک ته ٿيندو. چنتائه ڪريو. هي ءادي

(پيؤت) کطي، بالک جي ٿرڙي واري ڀاگي مٿان لڳايو
ء ايشوره و شواس دکو. الله ڪندو ته هڪ هفتني هر
بالک بلڪل نيك ٿي پوندو ئ دوچه وغيرة ختم ٿي
ويندس. ” لئين چشي باباجن بالک تي پنهنجي ديا
د وشتي وڌي ئ بالک جي ڪشت واري هند تي پنهنجو
هڪ قيويو. ٿوري ئي وقت هر بالک تند رست ٿي پيو
ء مانا پتا کيس ولني، باباجي آگيان سان، شوبديه مان
روانا ٿيا.

بالک جو چاچو داڪٽ، اها ليالٰ ڏسي اهڙو ته عجب
هر پنجي ويو ئ چيائين اهڙي مها پوش جو درشن ضرور
ڪبو. هڪ دفعي هو بمجي وڃي رهيو هو ته ماليڪانو
ء منماد جي وچھر ڪنهن باباجن جي بو خلاف داڪٽ
جا اهڙا ڪن ٻولما، جو هن شوبديه وجط جو خيال لاهي
چڏيو ئ سڌو بمجي هليو وي. سندس مرضي هشي ته
رهيل موڪل عاي باغ هر وچي ڪائيان، پر بمجي هر
لڳاندار ٿي رانيون آواز بدندو رهيو ته ”چا، تنهنجو
مون هر و شواس نتو ڄمي. او شواسي چو ٿيو آهيئ؟“
اهي آواز بدئي، داڪٽ وڌي رايو ٿيرابيو ئ شوبديه هر
وجط جو نشيجه ڪيائين.

بمجي هر سندس ڀيمار مريض کي ”ناٺائند تپ“
ٿي پيو هو، جو گهئيو ئي نشي ئ داڪٽ کي لئين پشي
ڙ سط هر آيو ته هن ڀيمار جي ڪوي. شايد شوبديه هر

وچط گسالٹو یوندو. پنهنجي من هر سنکلپ ڪيائين
نه اج شام تائين ه، ڀيمار ٿيڪ ٿي ويو ته سڀائي ئي
شربيه هليو ويندس. انهي سنکلپ ڪوٽ ڪانپوع
جدڏهن وري ڀيمار جي نبض ۽ تپ چاچط ويو ته ڏسي
نه ٻالڪ جي بخار لهٽ شروع ڪيو آهي! شام تائين
آهستي آهستي لهي وجي ۱۹۸۵ دگونن تي ڀينو.

پشي ڏينهن شوبديه پنهجي با باجن کي وجي پوظام
ڪيائين. اتي با باجن ه ڪي اهڙيون ڳالهيوون ڏنائين،
جو با باجن جو پُردو ڀيگت ٿي ڀيو. چار ڏينهن رهي،
اوري ڀوساد ۽ آشيرداد پواپت ڪري، گھرو موئي آيو.
جلدمي کيس اضافو مليو ۽ ڀيجاپور هر بدلي ٿي ويو.
مطلوب نه سندس پُرڊ ڪوم ڪليا، جو پائتشي جي ڀيماريه
جي ڀهاني ڪري کيس با باجن جو درشن نصيف ٿيو
۽ سندس پويست، با باجن جي چوٽن ه جڙي ويشي.
”پُرڊ ڪوم آنڪر جب پوگتشو“

پيئيو ڀوكه رسڪ بشاراگي.

مٿت آنڌ ڀو ملت هر نانڪ

ڄشم جنم ڪي سوئي جاڳي.“

(گورداڻي)

داڪٽر بل سائين با با جو پور ڀيگت هو، تنهن
ڪوي با باجن جو مٿس پياو هسو ۽ پيار وچان کيس
”پائو“ ڪوي سڏيعدا هئا ۽ وقت به وقت هر ڪنهن

کمر یہ کانس صلاح و نuda ہشا۔ داکٹو جی بے اعائی
موضی ہوندی ہئی تھے مان ہو وقت باہاجن جی سمپر
(ویجھو) رہان۔

(۱) هڪ دفعي داڪٽر پلي کي ناسُور (ڪنسو) ٿي پيو ئے ڪاكا صاحب د ڀڪشٽ کي چھائين ٿه ”مان پيڙا سهي نتو سگهاڻ. هن جيڻئط ڪان موط ڀهتو آهي. مان سمجھاڻ ٿو نه هن روگے جو مکيءِ ڪارڻ، منهنجا پُورب ڪومر آهن. مان اڳين جنمن جي ڪومن جو ڦلن، ايندڙڏهن جنمن هر ڀوڳڻ لاءِ تيار آهيان. او هين باها کي و هي پوارٿا ڪريو ته هاطي هي ڦمنهنجي پيڙا دُور ڪن.“ ان تي ڪاكا صاحب، سائين باها وڌ و هي داڪٽر پلي جو احوال ڏڻو ۽ سعدس پوارٿا پڻ بدائي. با باجن ڪاكا صاحب کي چيو ته ”پلي کي و هي چتو ته گهٻوائيڻ جي ڪابه ڳالهه ناهي. ڪومن جو ڦلن ڏڻهن جنمن هر ٿه، پور ڏڻهن ڏڻيئهن هر ڀوگي چندو. مان هتي او هان جي ذار مڪ ۽ آڏيائمه ڪلياڻ لاءِ ئي وينو آهيان. پراطٽ تياڳڻ جي إچا ڪڏهن ٿه ڪوڻ گهوجي. داڪٽر پلي کي ڦمنهنجي ٻئي“ تي ڪهائي اچو ته مان سندس ڪشت هميشه لاءِ دُور ڪندس.“

داڪٽر پلي کي ڪھاطي آئدو ويو. بابا جن کيس پنهنجي گدي جي ساجي پاسي کان آدام سان ليتائي چيو نه ”مکيه دوا نه اها آهي نه گذريل جمن جا ڪور

تل ضرور یو گل گهوجن، چو ته پوءی کیل کومن کان
صفا چو نکارو ملي ویندو. اسان جا کرم ئی، اسان
لاع دک سک جو کارط آهن، تعهن کوی هو حالت ہر
اسان کی سنتوش تارط گهوجی. اللہ ئی سپنی کی قل
ڈیپٹ وارو ۽ رکیا کندڙ پٹ آهي.“ اها یادگیری
سدائین رکی سندس سموٹ کرٹ گهوجی. هو توہانجی
چھتا ضرور دُر کندو. فقط ٹن، من، ڈن، ۽ وچن
دناوان سندس شرط ہو وچو ئه اوہان کی یکدم پتو
پوندو ته پویو چاثو کری سگھی!“

داڪتو پلی چيو ته ”نانا صاحب، معنجهجي پیرو ہر
پئی بدی آهي، مونکی ان مان کوہ فائد و کین
پہتو آهي.“ بابا تنهن تی چيو ته ”نانا موڑک آهي. پو
جي اها پتی لاہیندین ته موی ویندین. ہو ٿوري دیرو
ہر ھک کان ۽ اچی، ان ہر پنهنجی چھب هٹندو،
تنهن کانپوءی ئی ٹون جلدی نیک ٿی پوندین.“

آن وقت مسجد کی جھاڙو ڏیندر ڙ ٻتیں وغیره
جي صفائی کندڙ عبدال اچی بتیون ڏیشا صفا کرٹ
لڳو ته او چتو عبدال جو چو ٿرکی، داڪتو پلی جي
تنهک تی اچی پیو. دبار اچٹ کری داڪتو جي سچیل
پیو مان سو (۷) کینشان باهو نکری آیا! داڪتو
پلی سو و چان چلائٹ لڳو پو ٿوري ئی وقت اندر سو
لهی ویس ۽ یچن چائٹ وینو! تنهن بابا چيو ته ”لسو ڏسو“

ياؤ نيكه تي ويو آهي ئ يچن گائي دھيو آهي." سپني
ت يان ڏيئي بدرو.

ڪوم ڪو ميري حال پو تون ڪونه
تيرا نام و حمان هيء اوز دھير
تون هي دلون عالم کا سلطان هيء
جهان ۾ نياسا تيري شان هي
فنا هوني والا هيء سڀ ڪارونبار
رهي نؤر تيرا سدا عاشقار
تون عاشق کا سدا مددگار هيء.

يچن بوري ڪونه بعد داڪتو پلي پھيو ته "بابا جي
او هان وارو ڪانه ڪڏهن اچي چهنپ هڻندو؟"
بابا چيو ته "چا، تو ڪانه کي ڪونه ڏنو! هو وري
ڪين ايندو. هاطي واڙيء هر وڃي وشام ڪو. تون
جلدي نوبو ٿي پوندین."

بابا جي هدايت موجب ادي پيوست لڳائڻا ئ پاڻا
۾ وجهي پيشن سان، ڏهن ڏينهن ۾ داڪتو جو ناسور
صفا لهي ويو.

"اوکعد نام د ٿيال" (گورواني)

بابا جو ڙهن ڏينهن جو و چن بلڪل ست نڪتو!!
(٢) هـ ايرواني ههاشميه جي نديي گدھا کي
هو هـ ڪلاڪ ۾ جڏهن موڙچا جو دُر و ايندو هو،

تلّهن منجهس ڳالهائط جي به طاقت ڪانه رهندی هئي.
 هت پير نندا ٿي پوندا هش ۽ زمين تي ڪوي پوندي
 هشي. جڏهن ڦڪين فرق نه ڪيو تلّهن ڪن ڏس
 ڏنس ته "سائين بابا جي ڀيوٽ، ولی پارلي هر رهندڙ
 ڪاكا صاحب د يكشت وٽ ضورو هوندي. آن كان
 وٺي، پاڻي هر وجهي چو ڪري ڪي پيار ته موڙجا بُورچا
 غائب ٿي ويندس. ايوانى مهاشى، يڪدم ڪاكا
 صاحب وٽ وڃي، ڀيوٽ وٺي، چو ڪري ڪي پاڻي ۾
 هر گھمائى پيشاري ته هر هڪ ڪلاڪ بدران چو ڪري ۾
 کي ستن ڪلاڪن کانپوء دُرو آيو ۽ ٿوون ڏينهن اندر
 چو ڪري بلڪل نيك ٿي پيشي !!

"هو هو نام ديعو دارو، من سگلا دوچه بدارو."

گورواطي

(۲) پِگت مشاما جو فنيو ڀاء پاپاجي، سبول کوه
 جي ويجهو رهندو هو. هڪ ڀيو هن جي استوري ۾
 کي پليگ جي بيماري ٿي، جنهن هر سندس ٽنگه هر په
 ڳوڙهيون نكري آيون ۽ تپ اچي ودايس. پاپاجي
 رات جو دوڙي شاما وٽ ويو ۽ چياڻيس ته "مونکي
 هلي سهاڻتا ڪو." شاماوري هميشه وانگو باباچن وٽ
 ويو ۽ امسڪار ڪري سدن سهاڻتا لاء پوارڻتا ڪئي ۽
 ڀاء جي نهر و چو ڪي آكيا په گهري. پاپاجن چيس ته
 "آذ رات جو هيٺر ڪيدڻاهن و بعدين؟ صرف "آدي

پيوٽ" کلی موکل. تپ ئ گوڑھين جي چنتا چو تو
ڪرين؟ پڳوان اسان جو پتا ئ سوامي آهي. تون هيٺو
نه وج، هوء جلد ئي نيك تي ٻوندي. صبور جو سوبل
و جي پاچائيه کي ڏسي موئي اچج."

شاما اوري پيوٽ کي سنجيوني بُئي ڪوي سمجھندو
هو ئ آن ۾ سندس آتل وشواس هو. پاڻس پيوٽ کلی
و یو، جنهن مان ڪجهه گوڙھين تي لڳايانين ئ ڪجهه
پاڻي ۾ ملائي پنهنجي پتنيء کي پيشارهائين. پاڻي پيشط
شرط هن جو پگھرو هڪ لڳو ئ تپ يدو ٿيل لڳو
هن کي گهاڻي نهد اچي وٺهي. صبح سان ڏئائين ته
سندس زال بلڪل نيك آهي. تپ ئ گوڙھيون بشي
غائب آهن!

بشي ڏ ڀهن جڏهن شاما، باباجن کان آگيا وئي، پاغ
جي گھرو پهتو ته ڏئائين ته سندس پاچائي چانهه ويني
تيار ڪوي! عجب ۾ بشي، پاغ جي منهن ۾ نهار ٿيل
ته هن چيس ته "باباجن جي اوري پيوٽ، جادوء جو
ڪم ڪيو آهي، دوا آندر وڃڻ سان، روگه صفا باهرو
نڪوي هليو ويو آهي! شاما کي تڏهن بابا جا و چن
ياد آيا ته "صبح جو سوبل پاچائيه کي ڏسي،
موئي اچج."

پاغ ونان چانهه بي، شاما موئي اچي نمسڪار ڪوي
باباجن کي چيو ته "باباچي، هي او هانجو ناڪ ته مان

سمجهي نتو سگهان. اول مونکي بچپ هر غلطان ڪري، پوءِ يڪدم سهاڻتا ڪري، ڪارج راس ٿا ڪري چڏيو. إها ليلا چو ٿا ڪرو؟^{۱۰} بابا آنو ڏنو ته "پائي شاما" ڪومن جي گتي هڪ رهسيه آهي. جيتو ڦيكه مان نه ڪجهه به ڪونه ٿو ڪريان نه به لوڪ مون کي "ڪومن جي لاءِ دوشی" ٿا نهوائين. مان نه صوف هڪ درشكه ڪيل ڏ سعدڙ آهيان. ايشور ئي سچو ستا ذارط وارو ۽ پويطا ڪوڻ وارو آهي. هي پورم د بالو آهي ۽ مان هن د بالو ايشور جو هڪ آگيا ڪاري شيوڪ آهيان ۽ هن جوئي سديو سمرط ڪندڙ آهيان. جيڪو به انسان نر آيمان ٿي، ٻاڻا کي ڪونگيه يعني ٻاڻا ني مهرباني ٿيل سمجهي، ايشور هر پورط و شواس رکندو، ان جا سڀ ڪشت دُور ٿي و ڀدا ۽ مڪتي پد کي پواپت ڪندو.

"پوري ڪئي سمن پئ نه ويائيم."

پوري ڪئي سمن دك نه سنتا پيءَ.

پوري ڪا سمن ساذ ڪي سنگ.

سوب لدان نانڪ هرو ننگ."

(۴) هردا شهر جي هڪ مهاشيه کي، پتوئي ۽ جي بيماري اهي ٿي ۽ پشري ته صوف آپوريشن د ٿاران ئي نکوندي آهي، هر مهاشيه بلڪل بدروع درېبل هو، جنهن ڪري آپوريشن ڪوائط جي ٻاڻا هر همت نه ٿي ساري سگهيو. ليڪن پرمانما جا كيل عجیب آهن، ان

وقت هودانگو ہر باباجن جو ھکے پیکٹ انامدار آیل ہو،
جنھن وٹ باباجن جی پیوٹ پڑھشی۔ کن ماٹھن جی
صلاح تی، بڈی مھاشیہ جی پت، پیکٹ انامدار کان
پیوٹ ونی، پنهنجی ہوت پتا کی پاٹی ۱۰ ملائی پیشادی،
ڈ جلد تی پیشادب رستی بڈی مھاشیہ جی پتھری باہر
نکری آئی ہ بڈی مان قری جوان تی پیو یعنی
پشی جی تکلیف صفا لھی ویس!

”راکہ لیشی تن راکٹھار، سپ ویاڈ مٹائی“
(کورواٹی)

(۵) یہبھی ہ ”کایست پویو گیات“ جی ھکے
استروی کی گوپ تیٹا تی ڈایدی تکلیف ٹیندی ہشی۔
ایتروی ٹلو جو ڪنھن وقت موڑچا اچی ویندی ہش۔
ھکے متھو شوی رام گریوئی ڈال جی پتی کی صلاح ڈنی
تھے جیکڏهن اوھین چاهیو تا نہ ڈال ہن پیڑا کان
چھتی، تھے کیس شوڈی ہ ونی وجو۔

بھی پیری جڏهن ہن کی گوپ ٹیو لے پتی پتھی
بھی اچی شوڈی ہ دھیا ہ کی مهنا رھی ہر روز شیوا
بھی ڪندھا ہنا ہ سو سنگھ جو ڪجھه لاپ پڑھ ولدا
ھنا۔ جڏهن ڈال جو ولھو یجھو آیو، تڏهن کیس تکلیف
إها تی، جو ”گوپ دثار“ ہر رکاوٹ ٹیٹ گری، مائی
سور وچان چڑھیوں ھٹھ لگی۔ مُس کی سمجھه ہتھی،
نہ آیو نہ هاطی چا ڪرٹ گھرجی۔

ایتروي هر هڪ پاڙي جي ڏال آئي ئه من ئي من هر،
 باهاجن کان سهائغا جي ٻواو ٿنا ڪوي، پيوڻ پاڻي هر
 ملائي، مائي، کي پيغام ٻائين ته پعجهن معتن آندرو، بنا
 تکليف جي بار باهرو نڪوي آيو ئه مائي، جا بند
 هميشهه لاء خاص ئي ويا. ان ڪانپو ٻنهي ڙال مڙس
 جو باهاجن هر ٻورن وشواس پشدا ٿيو ئه حياتي هر تائين،
 باهاجن جو احسان ئه مهرباني مجىيئدا دهيا.

”مهربان صاحب مهربان، جيئه سگل ڪم ريهه دان.“

(گور واطي)

